

THE EFFECT OF MODERN FAST-FOOD PRODUCTS ON THE ANATOMICAL CONDITION OF THE GASTROINTESTINAL MUCOSA

Author:

*Mavluda Akbarova Nodirbek qizi,
Tursunqulov Xushnudbek Mahmatqul o'g'li,
Otajonova Aziza Karimjon qizi*

Affiliation:

*Tashkent State Medical University, Department
of Anatomy and OSTA, Tashkent, Uzbekistan
Tashkent State Medical University,
1st year student, Tashkent, Uzbekistan
Email:mavludaakbarova1998@gmail.com*

Abstract

In recent years, the consumption of fast-prepared food products, known as fast food, has significantly increased. These products contain high amounts of fats, salt, and various chemical additives that may have negative effects on the human body, especially on the gastrointestinal system. This article analyzes the impact of fast-food products on the anatomical condition of the gastrointestinal mucosa. According to the results of the study, regular consumption of such foods may lead to inflammation of the gastric mucosa, digestive disorders, and changes in intestinal microflora.

Keywords: fast food, gastrointestinal tract, mucosa, gastritis, nutrition, digestive system.

Keywords: fast food, gastrointestinal tract, mucosa, gastritis, nutrition, digestive system.

ВЛИЯНИЕ СОВРЕМЕННЫХ ПРОДУКТОВ ФАСТ-ФУДА НА АНАТОМИЧЕСКОЕ СОСТОЯНИЕ СЛИЗИСТОЙ ОБОЛОЧКИ ЖЕЛУДОЧНО-КИШЕЧНОГО ТРАКТА

Автор:

*Мавлуда Акбарова Нодирбек кизи,
Турсункулов Хушнудбек Маматкул угли,
Отажонова Азиза Каримжон кизи*

Место работы / учебы:

*Ташкентский государственный медицинский университет,
кафедра анатомии и ОСТА, Ташкент, Узбекистан
Ташкентский государственный медицинский*

*университет, студент 1 курса, Ташкент, Узбекистан
Email:mavludaakbarova1998@gmail.com*

Аннотация

В последние годы значительно возросло потребление быстро приготавливаемых продуктов питания, то есть фаст-фуда. В составе этих продуктов содержится большое количество жиров, соли и различных химических добавок, которые могут оказывать отрицательное влияние на организм человека, особенно на желудочно-кишечную систему. В данной статье анализируется влияние продуктов фаст-фуда на анатомическое состояние слизистой оболочки желудочно-кишечного тракта. По результатам исследования регулярное употребление таких продуктов может привести к воспалению слизистой оболочки желудка, нарушению процесса пищеварения, а также изменению кишечной микрофлоры.

Ключевые слова: фаст-фуд, желудочно-кишечный тракт, слизистая оболочка, гастрит, питание, пищеварительная система.

ZAMONAVIY FAST-FUD MAHSULOTLARINING OSHQOZON- ICHAK TRAKTI SHILLIQ QAVATI ANATOMIK HOLATIGA TA'SIRI

Muallif:

*Mavluda Akbarova Nodirbek qizi,
Tursunqulov Xushnudbek Mahmatqul o'g'li,
Otajonova Aziza Karimjon qizi*

Affiliation:

*Toshkent davlat tibbiyot universiteti, Anatomiya
va OSTA kafedrası, Toshkent, O'zbekiston
Toshkent davlat tibbiyot universiteti,
1-bosqich talabasi, Toshkent, O'zbekiston
Email:mavludaakbarova1998@gmail.com*

Annotatsiya

So'nggi yillarda tez tayyorlanadigan oziq-ovqat mahsulotlari, ya'ni fast-fud iste'moli sezilarli darajada oshdi. Ushbu mahsulotlar tarkibida yuqori miqdorda yog', tuz va turli kimyoviy qo'shimchalar mavjud bo'lib, ular inson organizmiga, ayniqsa oshqozon-ichak tizimiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Mazkur maqolada fast-fud mahsulotlarining oshqozon-ichak trakti shilliq qavatining anatomik holatiga ta'siri tahlil qilinadi. Tadqiqot natijalariga ko'ra, bunday mahsulotlarni muntazam iste'mol

qilish oshqozon shilliq qavatining yallig'lanishi, hazm jarayonining buzilishi hamda ichak mikroflorasining o'zgarishiga olib kelishi mumkin.

Kalit so'zlar: fast-food, oshqozon-ichak trakti, shilliq qavat, gastrit, ovqatlanish, hazm tizimi.

Kirish: Zamonaviy jamiyatda insonlarning turmush tarzi sezilarli darajada o'zgarmoqda. Tezkor hayot ritmi tufayli ko'plab odamlar tayyor yoki yarim tayyor oziq-ovqat mahsulotlarini iste'mol qilishga odatlanib bormoqda. Bunday mahsulotlar odatda fast-fud deb ataladi. Fast-fud mahsulotlariga gamburger, pitsa, hot-dog, kartoshka fri va shunga o'xshash tez tayyorlanadigan ovqatlar kiradi.

Fast-fud mahsulotlari yuqori kaloriyaga ega bo'lib, tarkibida to'yingan yog'lar, tuz va turli konservantlar mavjud. Ushbu moddalar inson organizmiga, ayniqsa ovqat hazm qilish tizimiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Oshqozon-ichak trakti ovqatni hazm qilish, oziq moddalarni so'rilishini ta'minlash va organizmni zarur energiya bilan ta'minlashda muhim rol o'ynaydi. Ushbu tizimning ichki yuzasi shilliq qavat bilan qoplangan bo'lib, u himoya funksiyasini bajaradi. Noto'g'ri ovqatlanish ushbu shilliq qavatning anatomik va funksional holatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Materiallar va metodlar

Mazkur tadqiqot ishida ilmiy adabiyotlar tahlili, kuzatuv usullari hamda zamonaviy tibbiy manbalarni o'rganish orqali fast-fud mahsulotlarining oshqozon-ichak tizimiga ta'siri o'rganildi.

Tadqiqot jarayonida sog'lom ovqatlanish, ovqat hazm qilish tizimi anatomiyasi hamda fast-fud mahsulotlari tarkibi haqida ma'lumotlar tahlil qilindi. Shuningdek, oshqozon shilliq qavatining tuzilishi va uning himoya funksiyasi haqida ilmiy manbalar o'rganildi.

Fast-fud mahsulotlarining tarkibidagi yog'lar, tuz, konservantlar va sun'iy qo'shimchalarning ovqat hazm qilish tizimiga ta'siri ilmiy maqolalar asosida baholandi.

Natijalar

Tadqiqot natijalariga ko'ra, fast-fud mahsulotlarini tez-tez iste'mol qilish oshqozon-ichak trakti faoliyatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Birinchi, fast-fud mahsulotlari tarkibida yuqori miqdorda yog' bo'lgani sababli oshqozonda kislota ishlab chiqarilishi ortadi. Bu holat oshqozon shilliq qavatining himoya funksiyasini zaiflashtirishi mumkin.

Ikkinchi, bunday mahsulotlar tarkibida tolali moddalar kam bo'lganligi sababli ichak peristaltikasi sekinlashadi. Bu esa ovqat hazm qilish jarayonining buzilishiga olib keladi.

Uchinchidan, fast-fud mahsulotlarini ko'p iste'mol qilish ichak mikroflorasining muvozanatini buzishi mumkin. Natijada foydali bakteriyalar soni kamayib, hazm jarayoni yomonlashadi.

Xulosa

Zamonaviy fast-fud mahsulotlari keng tarqalgan bo'lsa-da, ularning muntazam iste'mol qilinishi oshqozon-ichak trakti shilliq qavatining anatomik holatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Yog', tuz va kimyoviy qo'shimchalarga boy bo'lgan bunday mahsulotlar oshqozon shilliq qavatining yallig'lanishi, hazm jarayonining buzilishi hamda ichak mikroflorasining o'zgarishiga sabab bo'lishi mumkin.

Shu sababli sog'lom turmush tarzini saqlash uchun to'g'ri ovqatlanish qoidalariga rioya qilish va fast-fud mahsulotlarini me'yorida iste'mol qilish muhim hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Akbarova M. N. Morphofunctional changes in the cerebellar cortex of offspring born under chronic maternal stress. *Образование и наука в XXI веке*. 2025; 68-3 (том 1).
2. Джабборов Н. Н., Акбарова М. А., Эргашев С. Т. Turli yoshdagi bolalarning tanasining antropometrik ko'rsatkichlari. *Journal of Science-Innovative Research in Uzbekistan*. 2024; 2(11): 313–315.
3. Курбанова С. Ю., Акбарова М. Микробиоценоз полости рта при различной степени активности кариозного процесса. *Микробиологиянинг долзарб муаммолари республика илмий-амалий анжумани материаллари*. 2023; 39.
4. Nematov S. R., Akbarova M. N. Prenatal stress as a risk factor for structural alterations in the cerebellum. *Ilmiy tadqiqotlar va yangi olam*. 2026: 174–176.
5. Akbarova M. N., Axmedova S. M. Surunkali prenatal stress sharoitida tug'ilgan avlodlar miyacha po'stlog'ida morfofunktsional o'zgarishlar. *Ilm-fan taraqqiyotida raqamli iqtisodiyot va zamonaviy ta'limning o'rni hamda rivojlanish omillari*. 2026; 15-to'plam, 1-son: 78–79.
6. Akbarova M. N. Yangi bitirgan shifokorlar orasida ekzistensial krizis: sabablari va yechimlari. *Ta'lim fidoyilari*. 2026; 1(1).
7. Kumar V., Abbas A., Aster J. **Robbins and Cotran Pathologic Basis of Disease**. 10th ed. Philadelphia: Elsevier; 2021.
8. Alicic R.Z., Rooney M.T., Tuttle K.R. Diabetic kidney disease: challenges, progress, and possibilities. **Clinical Journal of the American Society of Nephrology**. 2017;12(12):2032–2045.
9. Cordain, L., Eaton, S. B., Sebastian, A., Mann, N., Lindeberg, S., Watkins, B. A., O'Keefe, J. H., & Brand-Miller, J. (2005). Origins and evolution of the Western diet: Health implications for the 21st century. *The American Journal of Clinical Nutrition*, 81(2), 341–354.
10. Monteiro, C. A., Cannon, G., Levy, R. B., Moubarac, J. C., Louzada, M. L., & Jaime, P. C. (2019). Ultra-processed foods: What they are and how to identify them. *Public Health Nutrition*, 22(5), 936–941.
11. Zinöcker, M. K., & Lindseth, I. A. (2018). The Western diet–microbiome–host interaction and its role in metabolic disease. *Nutrients*, 10(3), 365.